

(Naomh Augustíne)

Is mó atá foghlamtha a gcam uathu siúd a labhair liom ná mar a d'fhoghlaim mé uathu siúd a mhúin mé

son a gclainne.

bheag agus mór, a dhéanann tuismitheoirí chuide la ar dhéanfadh cur síos níos fearr ar na h-obair, idir mbeannear go leor úsáid as ach ní aon fhocal eile a mbeannear buncloch an chreidimh. Is focal é 'grá' a bhíonn buncloch an chreidimh. Is focal é 'grá' a bhíonn buncloch an chreidimh. Is focal é 'grá' a bhíonn buncloch an chreidimh.

Tábhacht an ghra

Is leir dúinn gur b' an grá a léirítear i dtéarmaigh na mílte bliain. Tá an grá a léirítear i dtéarmaigh na mílte bliain. Tá an grá a léirítear i dtéarmaigh na mílte bliain. Tá an grá a léirítear i dtéarmaigh na mílte bliain.

On tairtí atá agaim féin, feiceann muid go ndéantar creideamh an pháiste a chothú níos fearr má bhíonn an baile, an scoil agus an paróiste ag obair as lámh a chéile. Sa bhaile is túisce a fhoghlaimíonn an páiste faoin gcreideamh. Tugann an sár-obair a dhéanann mínteoirí agus séiplínigh tacaíocht don chreideamh seo mar aon leis an obair a dhéanann sagairt agus baille an pharóiste go ginearálta.

dirfíocht a dhéanann an creideamh.

Bíodh an ócáid áthasach nó brónach, is mór an bhíon agus croí-bhríste mar gheall ar thimneas nó bás.

agus ar fáil, freisin, nuair a bhíonn teaghlach faoi Chomaoinéach agus Cómhárta. Bíonn muid i láthair saol na ndaoine óga; ócáidí ar nós Baisteadh, Céad oráim a bheith i láthair ag na hócáidí áthasacha seo i scoileanna ach i dtíthe freisin. Cuirtear se ríméad romhainn ag na hócáidí seo, ní amháin i séipéil agus i hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

ar shagairt agus mar easpaig tá sé de ádh oráim a bheith i láthair ag cuid de na hócáidí is tábhachtaí i saol an teaghlaigh.

1. Prosperity With a Purpose-Christian Faith and Values in a Time of Rapid Economic Growth. Leathnaigh 55-60. Comhdháil na nEaspag Éireannach 1999.

Tá an brí, áfach, ar theaghlach na hime seo. Ní chuide dhuine a bhain tairbhé as rathas an tschath. Ní haid na daoine atá ag fáil iocaithe leasas shóisialaigh amháin atá ar an ngann chuid, ach tá a lan daoine ar phá iséal ag iarraidh a gclanna a thógáil ar bheagan. Bíonn ar roinnt mhaithe lanúin oga uaireanta fada oibre a chur isteach le go mbeidh siad in ann morráiste a íoc agus coimeáil suas leis an gcostas mairéachála. Mar a léirígh muid cheana, tá fuíoll na bhfuíoll ag roinnt mhaithe daoine anois ach tá siad gan in am. Trí am a chaitheamh lena gcuid

Bronntanas Ama

creideamh an pháiste.

grá an teaghlaigh, as a bhfásann agus ina gcothaithear Éireannacha an lae inniu. Is buncloch do-shártaíche í grá, ní sé deacair aghaidh Dé a theiceáil i dtéarmaigh na gclanna a thógáil ina n-aonar. Os rud é gur b' é Dia an thugann misneach dóibh siúd a bhíonn ag iarraidh a bheith orthu. Is é an grá a spreagann iad agus a lanúin nuair nach bhfuil sé ar a gcumas nuair a

Tá an grá le feiceáil sa bhríseadh croí a bhíonn ar gconstaí ar fad a bhíonn orthu a sháru i rith a saoil. Pósata a chomhlíonann a ngealltanas i dtéarmaigh na haitheachtáil go soiléir idir fhear agus a bhean chéile thugtar do pháiste le míchunmas. Tá an grá le blianta agus is grá atá i gcéist freisin leis an a

iníon lan fhása do thuismitheoirí a bhíonn amach sna mílte bliain i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

grá a bhíonn i gcéist leis an aithne a thugann mac nó

carthanachta ar nós Cumann Naomh Uinston de na mílte agairt ar an obair go fíal do eagrataíocht na ndaoine atá ar an ngannchuid. Caitheann chomharsana blianta nó do amach sna ghaolta atá tacaíocht do daoibh mhaithe Tugann roinnt daoine eile. féin, ach le bhur gclann ní amháin le chaitheamh, am a t-rean-iaracht leor agairt déanam go a chur oráibh, In ainneoin an

In ainneoin an

dhéanamh inár saol do Dhia, a thugann grá dúinn.

muid féin a chitíniú síos agus áit thábhachtach a

paidreoiréachta féin. Is bealaí iad seo ar fad chun cabhartú linn barr feabhais a chur ar ár gcleachtas

suitomh ghreasaín agus acmhainn eile a fháil chun anuas tá sé éasca go maithe leabhair, irisleabhair,

gcleachtas paidreoiréachta féin. Le blianta beaga paidreacha a rá, ní mór dóibh aird a thabhairt ar a

cabhartú lena gcuid páistí a bheith dílis dá gcuid oiliúireachta. Ionas go mbeidh tuismitheoirí in ann machnamh Chríostaithe, nóibhne agus ionaid

sacramintú, mar shampla, go háirithe an Eocairist, gaol idir muid féin agus Dia a láidir; tóg na

seansanna dúinn inár dtrádisiún Caitliceach chun an go dtí an tAthair ach tríosas 'Tugtar a lán

an fhirinne agus an bheatha, ní thagann aon duine machnamh a dhéanamh. Dúirt Íosa 'Is mise an tsli,

chruthú agus seansanna a fháil chun gú agus éileamh níos mó ná riamh ar áiteanna cíúine a

Leis an bhfad ar a bhíonn oráim ó la go lá ta

tuismitheoirí ag tabhairt an bronntanas is luachmháire ar fad dá gclann.

Ag maireachtáil de réir an tSoiscéil

Tá sé de dhualgas orainn ar fad ár saol a chaitheamh ar bhealach a thugann fianaise do theachtaireacht Chríost. Déanann a lán daoine in Éirinn sár-iarracht maireachtáil de réir an tsoiscéil agus déanann siad é ar bhealaí an-phraicticiúla. Fós, airíonn muid go bhféadfadh muid i bhfad níos mó a dhéanamh. Nuair a thagann lag-mhisneach orainn is mór an t-údar misnigh dúinn é go mbíonn grásta Dé ag obair i measc an ruaille-buaille ar fad agus trí gach praiséach a dhéanann muid i rith an tsaol.

Is iad na tuismitheoirí 'na mínteoirí is túisce agus is fearr de bhealaí an chreidimh'. Is mó an tionchar a bhíonn ag eiseamláir ar an bpáiste ná mar a bhíonn ag focla. Níl teaghlaigh, áfach, fágtha leo féin chun an obair ar fad a dhéanamh agus iad ag cothú creidimh a gcuid páistí. Tá an t-ádh orainn toisc go bhfuil sár-mhúinteoirí againn ag múineadh inár gcuid scoileanna agus táimid thar a bheith buíoch dóibh as a ndúthracht agus a ndílseacht. Tá nithe iontacha á mbaint amach ag mínteoirí agus iad ag obair i gcomhpháirtíocht le tuismitheoirí agus leis an tacaíocht a fhaigheann siad ó shéiplínigh, ó chomhairleoirí deoise agus ó dhaoine eile atá ag déanamh an obair fíor thábhachtach seo. I bparóistí áirithe tá ministéirí teaghlaigh agus ministéirí don óige ag obair taobh le taobh le sagairt deoiseacha agus sagairt as oird chun a chinntiú go mbeidh creideamh láidir, bríomhar ag an gcéad ghlúin eile. Níl muid ag iarraidh beagán a dhéanamh de na

deacrachtaí a bhíonn ag teaghlach ach tá muid ag iarraidh aitheantas a thabhairt do na láidireachtaí atá ag chuide theaghlach. Ba mhaith linn ár mbuíochas a chur in iúl dóibh siúd a dhéanann a míle dícheall an teaghlach a choinneáil láidir, foirfe. Ár mbuíochas do thuismitheoirí, páistí, seanathaireacha agus na seanmháithreacha agus baill eile de chlann. Tá an oiread sin comharthaí dóchais agus fáis le feiceáil san Eaglais in Éirinn ach ní thugtar aon aitheantas dóibh toisc go dtarlaíonn siad i ngan fhios do na meáin. Mar chuid de na rudaí atá ag tarlú tá athbheochan tagtha ar nós na hoilithreachtaí áitiúla. Tá méadú tagtha ar chláir atá lonnaithe sa pharóiste, agus tá na mílte ógánach ag teacht le chéile ar bhonn rialta chun guí a dhéanamh i ngrúpaí beaga. Tá na tionscnaimh seo ar fad ag braith ar shaol an teaghlaigh Chaitliceach atá beo bríomhar. Is é an bealach is fearr le creideamh an pháiste a chothú ná a chinntiú go mbeidh an baile, an scoil agus an paróiste ag obair i gcomhpháirtíocht le chéile.

Mar fhocal scoir déanann muid achainní oraibh a bheith mórtasach as bhur n-oidhreacht Chaitliceach agus bhur ndícheall a dhéanamh é a choinneáil láidir trí chairdeas a chothú le teaghlaigh agus le daoine a bhfuil meas acu ar a gcreideamh; Is bronntanas luachmhar ó Dhia é agus an Spiorad Naomh ag obair linn. Bíodh meas againn air agus le chéile bogfaidh muid ar aghaidh céim ar chéim lena chéile.

Glóir don té úd ar féidir dó i bhfad níos mó a dhéanamh ná mar a d'iarrfaimisne nó smaoineamh féin air, tríd an gcumhacht atá ag obair ionainn. Glóir go raibh aige san Eaglais agus i gCríost Íosa ó ghlúin go glúin go brách na breithe. Áiméan.

Eifisigh 3:20-21

Pól, Accord, agus Cura.² Samplaí eile den dea-obair a dhéanann go leor de phobal Dé i ministéireacht teaghlaigh is ea an tacaíocht a thugtar do dhaoine atá faoi bhrón de bharr báis, an chabhair a thugann sibh le hullmhúchán do na sacraimintí, mar bhaill de choistí tréadach, ministéirí na Liotúirge agus na hEocairiste, bailitheoirí, baill den chór agus ceoltóirí. Labhair le do chuid páistí faoi na rudaí a dhéanann tú féin ionas go dtuigfidh siad gur ionann an aire a thugann tú do dhaoine eile agus a bheith ag léiriú do chreidimh. Ní ham amú an t-am a chaitear le daoine eile, is amhlaidh a shaibhrionn sé ár saol.

Sa lá atá inniu ann bíonn sé deacair a bheith flaithiúil le daoine eile, go háirithe nuair is é an dearcadh atá go forleathan sa sochaí go mbeadh gach duine ag tochras ar a cheirtlín féin. Is iomaí eagraíocht sa sochaí nach bhfuil suim dá laghad acu i leas an pháiste, fad is a bheidh siad in ann brabús a dhéanamh as. Is beag an suim a léiríonn na heagraíochtaí seo i dtacaíocht a thabhairt do thuismitheoirí i dtógáil a gclainne. Is féidir a rá, fiú, gur mó suime a léiríonn siad sa mhéad brú atá a gclann in ann a chur ar a gcuid tuismitheoirí. Léiríonn taighde margaiochta gurb iad na páistí a roghnaíonn gach a gceannaítear sa teach-ó chalóga

2. Dóibh siúd nach bhfuil aon chur amach acu ar Accord agus Cura- Bíonn Accord ag obair leo siúd atá ag ullmhú don phósadh agus tugann Cura cúnamh dóibh siúd a bhíonn ag iompar clainne gan choinne.

tréimhse seo gan stró ar bith, tá roinnt eile ann, áfach, a mbíonn an-deacracht acu leis agus bíonn siad an-trína chéile ag iarraidh aithne a chur orthu féin agus dul i ngleic lena gcuid neamhspleáchas. Tá i bhfad níos mó brú orthu anois ná mar a bhí cheana riamh. Tá níos mó airgid ar lámh ag an gcuid is mó acu ná mar a bhíodh. Ciallaíonn sé seo go mbíonn cathú orthu tabhairt faoin alcól agus faoi dhrugaí. Cuirtear an-bhéim ar íomhánna gnéasacha i gcultúr na linne seo agus ní haon ionadh mar sin go mbíonn brú ar a lán daoine óga páirt a ghlacadh i ngníomhanna collaíochta i bhfad ró luath. Fágann sé seo go mbíonn sé éasca ag daoine mí-úsáid a bhaint astu nó go mbaineann siad féin mí-úsáid as daoine eile. Loiteann bulaíocht agus uaigneas saoil roinnt mhaith déagóirí. Cé go mbíonn an-ímní ar an aois-ghrúpa seo faoin dearcadh a bhíonn ag a gcomhaoiseanna féin fúthu, is maith leo go mbeadh tuismitheoirí lách, tuisceanach ansin le tacaíocht a thabhairt dóibh. Nuair a bhíonn bunchloch láidir de luachanna Críostaíochta ag na daoine óga tugann sé an-mhisneach dóibh agus iad ag iarraidh fanacht ar an mbóthar ceart. Amanna ceapann tuismitheoirí go bhfuil a gclann ag iompú a ndroim le gach rud, ach go minic nuair a bhíonn ré an deagóra caite tugann siad aghaidh athuair ar na luachanna a fuair siad óna gcuid tuismitheoirí.

An Teaghlach Eaglasta

Ba cuid lárnach dár gcreideamh é an baile i gcónaí agus fiú, tugadh an 'An Teaghlach Eaglasta' air. Is anseo a fhoghlaimíonn an páiste faoi theachtaireacht Chríost don chéad uair, tríd an ngrá a léiríonn a

Bíodh tusa mar eiseamláir den saol nua atá tú ag iarraidh a chruthú

(Gandhi)

arbhair go ríomhairí. Dá luaithe is a fhásann an páiste suas agus a thosaíonn sé ag caitheamh airgid, is amhlaidh is fearr leis an lucht margaiochta é. Ní haon ionadh, mar sin, go gcuireann an dearcadh seo an-ímní ar thuismitheoirí. Ní hé go mbíonn daoine ag iarraidh dul thar fóir i gcosaint a gcuid páistí ach is amhlaidh a theastaíonn uathu go dtógfaidís cinneadh a bheadh bunaithe ar luachanna na Críostaíochta, luachanna atá go huile agus go hiomlán in aghaidh sochaí an chaiteachais. Teastaíonn uathu, freisin, go mbeidh an cineál dearcadh ag a gcuid páistí ar an saol a chabhróidh leo saol níos daonna agus níos iomláine a chaitheamh.

Saol an teaghlaigh

Mar Eaglais, mhol muid gurb é an suíomh idéalach chun clann a thógáil ná an suíomh ina bhfuil an fear agus an bhean pósta agus dílis dá ngeallúintí agus grá acu dá chéile. De réir an taighde a déanadh feictear gurb é an pósadh an bealach is fearr chun an bhuanseasmhacht a theastaíonn ó pháiste a chur ar fáil. Ar chúis amháin nó ar chúis eile, áfach, ní amhlaidh a bhíonn rudaí i gcónaí. Cuid mhaith den am freisin, ní bhíonn aon neart ar an scéal ag na daoine atá i gceist. Uaireanta, b'fhéidir, nár thug muid ár ndóthain aitheantais don mhaith agus don fhiúntas a bhaineann le gach cineál teaghlaigh in ár nEaglais. Is iomaí uair a mhothaíonn baintreacha agus iad siúd atá ag iarraidh a bheith ag tógáil clainne ina n-aonar nach dtugtar dóthain aitheantais dóibh as an iarracht a dhéanann siad teaghlaigh grámhar a chruthú.

Fiú iad siúd a bhfuil saol pósta sona acu, admhaíonn siad go mbíonn deacrachtaí acu agus nach bhfuil a gcuid teaghlaigh mar ba mhaith leo iad a bheith. Deireann Easpag Mheiriceá, áfach, ina dtréadlitir,

Níl aon sonas gan guí

(Charles Handy, scríbhneoir bainistíochta)

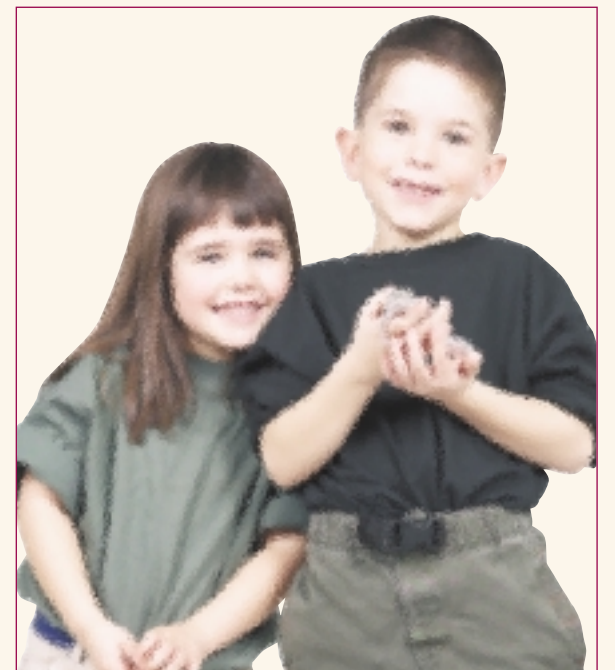

dtuismitheoirí dóibh agus leis na gníomhaíochtaí beaga simplí laethúla ar nós paidreacha roimh am codlata.

Tá an-tábhacht ag baint le guí an teaghlaigh; tá páistí an-óga, fiú, in ann a bheith rannpháirteach ann. Tá sé ag éirí níos deacra an chlann ar fad a chur ina suí chun boird le chéile i gcóir béile ach is fiú go mór é seo a dhéanamh agus níl aon teorainn leis an tairbhe a thiochfaidh as. Sibhse a bhfuil an nós seo ligthe i léig agaibh, b'fhéidir gur fiú trial a bhaint as arís, fiú, uair amháin in aghaidh na seachtaine? I roinnt teaghlaigh lastar coinneal agus deirtear paidir bheag roimh an mbéile le cur i gcuimhne dúinn gur ócáid speisialta í. Ná déan beagán den chumhacht atá ag gníomhaíochtaí beaga. Is breá le páistí deasghnátha. Trí úsáid a bhaint as uisce coisricthe cuirtear grá Dé i gcuimhne dúinn. Má bhíonn íomhánna naofa le feiceáil timpeall an tí cuirtear i gcuimhne dúinn go bhfuil Dia inár láthair. Mar shampla is dea nós é Crois Bhríde nó craobhacha pailme a bheith le feiceáil.

Na Sacraimintí

Réitíonn roinnt teaghlaigh 'Cúinne paidireoireachta' ina dteach nuair a bhíonn siad ag ullmhú don Chéad Chomaoineach. B'fhéidir nach mbeadh i gceist leis seo ach seilf ar a mbeadh dealbh, coinneal agus seastán chun cóip den Bhíobla a leagan air. Tá sé tábhachtach

'Pastoral Letter on the Family',³ go bhfuil se an-tábhachtach go dtuigfimis go bhfuil 'teaghlach naofa, ní toisc go bhfuil sé foirfe, ach toisc go bhfuil grásta Dé ag obair agus ag cabhrú leis go laethúil coinneáil ar bhealach an ghrá'

Bíonn tionchar an-mhór ag tuismitheoirí, ní amháin ar a gcuid páistí ach ar an sochaí i gcoitinne. Nuair atá tuismitheoirí seasmhach agus cóir, socraíonn siad teorannacha ciallmhara so-lúbtha. Nuair a chaitheann siad am ag éisteacht lena gcuid páistí tugann siad bronntanas dóibh a sheasfaidh go deo. Tá sé fíor-thábhachtach go ndéantar iarracht saol an teaghlaigh a choinneáil buan agus láidir agus gan cead a thabhairt do bhrú oibre agus taistil na tosaíochtaí is tábhachtaí ar fad a bhrú ar leataobh.

Ógántacht

Is am fíor-dhúshlánach é an t-ógántacht. Cé go néiríonn le roinnt mhaith déagóirí dul tríd an

3. *Pastoral On the Family in the UN Year of the Family*, Easpag na Stát Aontaithe, 1994.

freastal ar Aifreann go rialta mar is trí a bheith mar chuid de phobal Dé i gcoitinne a thagann forbairt ar an 'An Teaghlach Eaglasta'. Nuair a bhíonn páistí páirteach in ullmhúchán do na sacraimintí, tosaíonn roinnt tuismitheoirí ag tuiscint athuair, an fiúntas a bhaineann le freastal ar an Aifreann seachtainiúil, a bhfuil ról lárnach aige i saol an Chaitlicigh. Tá ról an-tábhachtach ag na sagairt ag spreagadh agus ag tabhairt cuireadh do thuismitheoirí agus do theaghlaigh a bheith rannpháirteach sa liotúirge. Neartaítear an pobal áitiúil nuair a bhailíonn daoine le chéile ag léiriú a gcreidimh go poiblí. Is minic an Eocairist mar chroí-lár an cheiliúrtha phobail, ar nós an Cháisc agus an Nollaig, pósadh agus sochraid, Aifreann cuimhneacháin agus Aifreann lubhaile agus ag tús agus críoch na scoilbhliana. Nuair a thagann daoine le chéile chun adhradh a dhéanamh neartaítear an nasc idir an eaglais áitiúil agus an eaglais ar leibhéal níos foirleithne.

Dóchas i gCríost

Ós rud é gur Críostaithe muid, tá ár ndóchas againn i gCríost. Cothaíonn a láithreach seasta na Eocairist dóchas ionainn i gCríost mar dhuine. Is eisean an ceartlár. Cruinníonn muid timpeall air, go háirithe, nuair a bhailíonn muid le chéile ós comhair na haltóra chun é a ghlacadh nuair atá muid ag ceiliúradh liotúirge na hEocairiste. Mar a dúirt an Pápa Eoin Pól II is i an Eocairist an 'sealúchas is luachmhaire a d'fhéadfadh a bheith ag an Eaglais agus í ar a turas tríd an stair' (*Ecclesia de Eucharistia* 9) Neartaíonn an tAifreann muid chun timpeallacht ghrámhar, mhaiteach, mhothálach a chothú sa bhaile.

Cuireann muid na síolta, ní fheiceann muid na torthaí

(An tArdeaspag Oscar Romero)

